

PROJECTE EDUCATIU

**ULLS
CLUCS**

DOSSIER PEDAGÒGIC

© Marta Pich

L'AUDITORI

Continguts: Anna Farrés i Llobet

Il·lustració: Inge Nouws

Concert

Presentació

Indicacions generals

Presentació del concert i del repertori

Participació

Abans del concert

Durant el concert

Fitxa tècnica

Repertori i fitxa tècnica

Professorat

Propostes didàctiques

Currículum

Propostes didàctiques

Per saber-ne més

Una mica de...

Què vol dir escoltar

Què vol dir escoltar

Materials

Materials del concert editats

Programa de mà

Material audiovisual

Enllaços

Enllaços relacionats

A més a més

Altres materials

Concert

Presentació

Indicacions generals

L'Auditori aproxima la música, en els seus diferents estils i gèneres, a la vegada que facilita l'observació en directe dels instruments musicals i de la seva interpretació.

Portar els nens i les nenes als concerts és educar-los a través de l'art, obrir-los nous horitzons perquè puguin sentir els seus sentiments i pensaments.

Els concerts que proposem són concerts en què la música és la protagonista, amb intèrprets amb un alt nivell d'interpretació i comunicació i en els quals, d'acord amb l'edat de l'alumnat, es juga amb petits elements escènics coordinats per un professional de la direcció escènica. Aquests elements escènics (llums, vestuari, coreografies, attrezzo...) busquen ajudar a escoltar i a mantenir l'atenció del públic i la seva connexió amb el que passa sobre l'escenari.

Concert

Presentació

Presentació del concert i el seu repertori

Ulls clucs és un concert didàctic en qual us proposem tancar els ulls i imaginar-vos ser en un lloc envoltat de natura, de sons i de música. Ulls clucs vol ser un espai on poder obrir els sentits i percebre, emocionar-vos. Us permetrà caminar per diferents racons de fred, de flors, de fusta... i tot a través de la música. Una música que parteix dels nostres orígens, de les nostres arrels, la música tradicional catalana que ens ve dels Pirineus i que ens ajuda entendre allò que hem viscut, d'allà on venim.

En aquests moments que vivim, en què les formes de relacionar-nos han canviat tant, i els nostres ulls pateixen un bombardeig d'imatges i estímuls tan gran, mantenir una estona els ulls clucs serà obrir els nostres sentits a la natura i ens permetrà caminar amb les orelles ben obertes.

La majoria de les cançons que trobareu al concert i en aquest dossier són extretes del llegat de l'obra del cançoner popular de Catalunya i venen d'arreu del nostre país. A l'apartat de propostes didàctiques, hi trobareu detallada la procedència de cadascuna de les melodies. Veureu que al llarg del territori trobem cançons similars que ens recorden les unes a les altres. Com que aquest repertori s'ha transmès bàsicament per tradició oral, les cançons han anat agafant diferents aires i versions en funció del territori i de com l'han interpretat els seus cantants.

Totes les músiques del concert, les lletres de les cançons, la informació sobre la instrumentació, el detall d'algunes propostes didàctiques, il·lustracions de suport i la fitxa tècnica de l'enregistrament els podreu trobar directament al disc web Ulls clucs, penjat a L'Auditori Digital:

<https://www.auditori.cat/ca/album/ullsclocs/>

Concert

Participació

Abans del concert

A continuació us proposem algunes pautes per tal que els infants puguin mantenir l'interès i l'atenció durant el concert i poder gaudir-lo més. És important crear lligams amb la música, escoltar-la moltes vegades, deixar que s'endinsi en el cor dels infants. En el dossier, a l'apartat de propostes didàctiques, us donem unes quantes eines pedagògiques per treballar amb els infants les músiques que després escoltaran en directe.

Al concert, hi haurà peces participatives en què els alumnes seran part activa de l'espectacle. És molt convenient que, quan assistiu al concert, les hagueu treballat prèviament amb ells. Perquè els infants puguin escoltar i observar cal que hi posin atenció. Abans d'anar al concert és important haver treballat aquesta actitud d'escolta atenta, de tranquil·litat i de respecte envers un mateix i els altres, músics i públic.

Els moments participatius d'aquest concert seran:

ELS TRES DALLAIRES

En aquesta peça, es proposa una coreografia participativa que teniu explicada més avall i que podeu veure també en el següent vídeo interpretada per la Sònia Gómez, directora escènica del concert:

<https://www.auditori.cat/ullsclocs-materials-didactics/>

COBLES DE CASTELLCIUTAT

En aquesta peça, es proposa una coreografia participativa que teniu explicada més avall i que podeu veure també en el següent vídeo interpretada per la Sònia Gómez, directora escènica del concert:

<https://www.auditori.cat/ullsclocs-materials-didactics/>

QUEC-QUEREC-QUEC

En aquesta cançó escrita a base de preguntes i respostes, es proposa que els nens i nenes puguin aprendre i cantar les respostes. La lletra de la cançó la trobareu al però també està detallada a l'apartat de propostes didàctiques. <https://www.auditori.cat/ca/album/ullsclocs/>

Concert

Participació

Durant el concert

Cada vegada que assistim a un concert amb els nostres alumnes, cal recordar-los les actituds que n'esperem durant el concert, i per això és recomanable que els nens i les nenes sàpiguen que aniran a un concert de música on s'ha d'escoltar i no parlar.

Els professionals que hi actuen, la resta de públic i l'espai que ens acull es mereixen el nostre respecte, i no hi pot haver interrupcions de cap tipus, ja que els músics estan treballant i necessiten concentrar-se.

Cal recordar-los també que visitaran un espai únic com és L'Auditori de Barcelona, amb més de 40.000 m2 construïts que actualment s'utilitzen per acollir concerts i espectacles de tota mena.

També seria bo avisar-los que està prohibit menjar i beure a les diferents sales de L'Auditori, així com abandonar la sala a mitja actuació. Per tant, els alumnes hauran d'utilitzar els espais reservats per a aquestes necessitats abans o després del concert.

Durant el concert, el professorat ha de fer-se responsable del grup i prendre les mesures adequades en cada situació per tal de garantir l'audició al conjunt del públic. Seria bo que, abans d'entrar a la sala, el professor creï un ambient de tranquil·litat entre els alumnes i que, un cop dins la sala, vetlli perquè es comportin correctament durant el concert. També seria bo recordar que no s'ha d'acompanyar la música picant de mans, aplaudint o xiulant, tret que es demani des de l'escenari (en el cas de les peces participatives).

Un concert sense unes actituds correctes no és educatiu, i nosaltres som un servei educatiu. Per això ens reservem el dret, si cal i d'acord amb el professor de cada grup, de demanar a alguna persona o algun centre que abandoni la sala de concerts si la seva actitud distorsiona la bona marxa de l'espectacle o en dificulta l'aprofitament a la resta de companys.

Concert

Fitxa tècnica

Repertori i fitxa tècnica

Al disc web hi trobareu, a banda del repertori de concert enregistrat, tota la fitxa tècnica, les durades de les cançons, la instrumentació de cadascuna d'elles, les lletres, les fonts d'on s'han extret, etc. A l'apartat CRÈDITS, podreu accedir també a la informació dels directors del projecte així com també dels músics i podreu veure els seus currículums i les seves fotografies.

Un cop estrenat el concert aquesta temporada, esperem poder ampliar aquesta selecció d'imatges.

Per accedir al disc web, feu clic [aquí](#)

Professorat

Propostes didàctiques

Currículum

Aquest concert està adreçat a infants de 3 a 8 anys. És per aquest motiu que les activitats didàctiques estan plantejades des d'una perspectiva globalitzada i cadascuna d'elles es pot dur a terme segons diferents nivells d'exigència. Una mirada transversal i personalitzada ens ajudarà a desenvolupar totes les capacitats que disposa el currículum de l'etapa infantil i les competències de cycle inicial de l'educació primària. Les activitats s'hi plantegen de manera que tant es poden realitzar en la preparació prèvia del concert com en el treball posterior. Hi podreu trobar diferents activitats que us permetran treballar aspectes de llengua, de coneixement d'un mateix, de creació, d'experimentació... Totes les activitats estan plantejades perquè es puguin treballar des dels 2 anys i mig aproximadament fins als 8. El nivell d'exigència i la dificultat s'hi podran anar incorporant en funció de l'evolució de cada activitat i de com s'hi adapta l'infant. A continuació, fem una llista dels objectius, continguts, competències bàsiques i capacitats que el concert posa a l'abast dels infants.

OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ INFANTIL

El segon cycle de l'educació infantil contribueix a desenvolupar en l'infant les capacitats següents:

1. Identificar-se com a persona, sentir seguretat i benestar emocional, conèixer el propi cos, les seves necessitats i possibilitats, els hàbits de salut, i guanyar confiança en la regulació d'un mateix.
2. Ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma, resoldre situacions quotidianes amb actitud positiva i superar les dificultats.
3. Sentir que pertany a grups socials diversos, participar-hi activament i utilitzar els hàbits, actituds, rutines i normes pròpies.
4. Aprendre amb i a través dels altres, gaudir de la relació i integrar-se en el grup tot establint relacions afectives positives amb actituds d'empatia i col·laboració i intentant resoldre conflictes de manera pacífica.
5. Observar i experimentar en l'entorn proper amb curiositat i interès, interpretant-lo i fent-se preguntes que impulsin la comprensió del món natural, social, físic i material.
6. Conèixer experiències, històries i símbols de la cultura pròpia del país i de la d'altres companys i companyes, generar actituds de confiança i respecte per les diferències i valorar les relacions socials i afectives que s'hi estableixin.
7. Representar i evocar aspectes de la realitat viscuda, coneguda o imaginada i expressar-los mitjançant les possibilitats simbòliques que els ofereix el joc i altres formes de representació.
8. Comprendre les intencions comunicatives d'altres infants i persones adultes i expressar-se mitjançant la paraula, el gest i el joc.
9. Desenvolupar habilitats de comunicació, expressió, comprensió i representació per mitjà dels llenguatges corporal, verbal, gràfic, musical, audiovisual i plàstic; iniciar el procés d'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura, de les habilitats matemàtiques bàsiques i de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

10. Aprendre i gaudir de l'aprenentatge, pensar i crear, qüestionar-se coses, fer-les ben fetes, plantejar i acceptar la crítica i fer créixer el coneixement d'una manera cada vegada més estructurada.

Les competències bàsiques que s'han d'adquirir en finalitzar l'educació obligatòria són les següents:

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual
2. Competència matemàtica
3. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
4. Competència artística i cultural
5. Competència digital
6. Competència social i ciutadana
7. Competència d'aprendre a aprendre
8. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

L'educació primària ha de contribuir a l'assoliment d'alguns d'aquests objectius establerts amb caràcter general a la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i específicament dels objectius següents:

- a) Conèixer, valorar i aplicar els valors i les normes de convivència per ser un ciutadà lliure capaç de prendre compromisos individuals i col·lectius, respectar els drets humans i acceptar el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Tenir consciència del valor del treball individual i col·lectiu i desenvolupar hàbits d'esforç i treball en l'estudi, així com actituds de confiança, amb iniciativa personal i emprenedoria, autodisciplina, sentit crític, responsabilitat, curiositat, interès, plaer per aprendre i creativitat en l'aprenentatge.
- c) Adquirir habilitats per mantenir i millorar el clima de convivència i per prevenir i gestionar de forma positiva els conflictes, tant en l'àmbit familiar com en l'àmbit escolar i social.
- e) Adquirir autonomia personal i elaborar una imatge positiva i equilibrada d'un mateix per afavorir la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitats; defensar l'aplicació dels drets humans en tots els àmbits de la vida personal i social, sense cap tipus de discriminació per raó de naixement, raça, sexe, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- j) Conèixer, valorar i estimar l'entorn natural, social i cultural més proper, reforçant així el sentiment de pertinença i arrelament al país i la capacitat d'extrapolar aquests coneixements a altres entorns i al món en general; comprendre, a partir de l'observació de fets i fenòmens senzills, els principals mecanismes que regeixen aquest entorn per tal de ser capaç de prendre compromisos responsables per mantenir-lo o introduir elements de millora.
- k) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals.
- m) Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en la manera de relacionar-se amb els altres, i aquelles que fomentin la igualtat de gènere, així com una actitud contrària a la violència i als prejudicis de qualsevol mena.

p) Aplicar, en contextos diversos, els diferents coneixements adquirits i els recursos propis, a fi de resoldre de manera creativa problemes, situacions personals i necessitats de la vida quotidiana.

En l'àmbit artístic, les competències són:

Competència 1. Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.

Competència 2. Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.

Competència 3. Comprendre i valorar elements significatius del patrimoni artístic proper, de Catalunya i d'arreu.

Competència 4. Comprendre i valorar elements significatius de la contemporaneïtat artística.

Competència 5. Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se.

Competència 6. Interpretar música vocal i instrumental amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.

Competència 7. Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic per expressar-se, interpretar i comunicar-se.

Competència 8. Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.

Competència 9. Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.

OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA (cicle inicial)

Concretament al cicle inicial, els objectius són:

EXPLORAR I PERCEBRE

- Escolta, exploració i discriminació de sons presents en l'entorn natural, cultural i artístic: elements de l'entorn que produeixen so, sons que es poden produir amb el cos, sons enregistrats. Percepció del so i del silenci, de les diferents qualitats del so i de la seva combinació.
- Exploració dels recursos creatius i expressius de la veu i dels instruments.
- Exploració sensorial de les possibilitats de moviment del cos. Adequació, quan escaigui, del moviment al so i a l'espai.
- Expressió oral d'idees, emocions i experiències, que desvetllen les manifestacions culturals i artístiques: audicions, espectacles, festes.
- Interès pel coneixement de cançons i danses tradicionals catalanes i de cançons i danses tradicionals dels països d'on provenen companys i companyes de classe.
- Interès i curiositat per participar i gaudir en les manifestacions artístiques que ofereix l'entorn: audicions, dansa, espectacles, festes tradicionals.
- Comprendre el significat de cançons i danses i la seva relació amb experiències conegudes o imaginades.
- Interès en l'audició de peces instrumentals i vocals de diferents estils i cultures.
- Reconeixement d'instruments musicals i de veus masculines, femenines i infantils en audicions musicals.

- Reconeixement, interpretació i representació gràfica i corporal d'elements musicals.
- Percepció que a través de la participació i de l'interès s'arriba a la satisfacció en l'experiència artística.

INTERPRETAR I CREAR

- Interpretació de cantarelles, cançons a una veu amb acompanyament o sense i danses tradicionals catalanes, d'altres cultures i d'autor, desenvolupant la tècnica vocal, instrumental i corporal.
- Realització de danses, exercicis corporals i jocs motrius, acompanyats de seqüències sonores, cançons i obres musicals.
- Composició individual i col·lectiva de produccions musicals i coreografies.
- Ús progressiu de materials sonors i instruments convencionals i no convencionals, desenvolupant l'adaptació corporal i musical a les característiques de cadascun d'ells.
- Incorporació i utilització progressiva de grafies no convencionals (dibuixos, paraules, símbols) i grafies musicals convencionals en la lectura, la interpretació i la creació de partitures senzilles.
- Incorporació i utilització progressiva de la terminologia que s'empra en la pràctica i la vivència de la dansa i la música.
- Valoració de l'atenció i el respecte en les interpretacions i produccions artístiques pròpies i dels altres.

Professorat

Propostes didàctiques

1. Aplec

Instrumentació: Gravació de camp, trompeta, acordió diatònic, saxo baríton, tabal, pandero quadrat i veus.

Elements musicals: pulsació, crescendo, accents, plans sonors, ritme , reconeixement d'instruments, estructura, melodia

Altres conceptes: classificació, vocabulari de la natura, la descripció

Materials: elements de la natura, safates o paneres per classificar

Presentació de l'obra:

Aquesta audició és la peça que enceta el concert. Ens endinsa en el món de la natura. Una introducció de trompeta i saxo baix ens obre les portes cap a diferents racons naturals que podem escoltar a ulls clucs.

Aquesta peça ens permet treballar la pulsació, aquell pols intern que podem sentir quan ens endinsem en un bosc. Podem proposar als infants d'escoltar la música i buscar diferents maneres de caminar per la natura, intentant imaginar diferents terres (cobertes de fulles, de neu, amb pedres, amb sorra...) i podem imaginar diferents maneres de caminar o de desplaçar-nos seguint la pulsació entremig de roures verds. Aquests roures són els que formen part de la introducció d'aquesta audició, una petita obra del compositor Arnau Obiols, anomenada Artedó que ha inclòs en aquesta audició.

Tal com trobem a la vikipèdia Artedó, popularment anomenat Ortedó, és una població del municipi d'Alàs i Cerc de la comarca de l'Alt Urgell. Segons Joan Coromines i Vigneaux, el topònim Artedó o Ortedó prové del mot bascoide *arte-dun* que significa "ple de roures verds".

A través d'aquest bosc de roures, ens podem endinsar en aquesta audició.

Convertim l'aula en un racó de natura

Hem deixat a l'aula, repartits per terra, diferents materials que podem trobar a la natura (fulles, troncs, pedres, llavors, beines, pinyes, aglans... materials que es puguin recollir i després classificar). Quan els infants arriben a l'aula els demanem que busquin un espai que els agradi, que s'asseguin a terra i que tanquin els ulls. Escoltem la introducció amb els ulls clucs. I quan comenci el tema els demanem que s'aixequin i comencin a caminar pel bosc amb els ulls i les orelles ben

obertes, seguint la pulsació (doble lenta: fent passes grans, lenta: caminant, ràpida: corrent...). Prèviament, haurem deixat unes safates i demanarem que tot caminant seguint la pulsació, anem recollint les coses de la natura que trobem i després les anirem/ les anem classificant. Podem repetir l'activitat diverses vegades jugant amb diferents pulsacions. És important experimentar les diferents pulsacions.

Ens posem a punt!

També podem fer servir l'audició per activar el cos, despertar-nos i activar l'energia aprofitant aquest crescendo que té l'audició. Podem començar amb una dutxa corporal imaginària, fent petits moviments amb el cos (petits girs començant per les mans, canells, braços, músculs de la cara, boca, ulls, celles, expressió de tota la cara, coll, cap, tronc, cames, genolls, peus... tot el cos), de manera que anem incorporant-hi el moviment de diferents parts del cos per prendre consciència, i ho podem fer amb els ulls clucs mentre escoltem la música i anem connectant amb el món de la música tradicional.

Podem trobar un exemple de "dutxa" i altres propostes d'escalfament corporal que, tot i estar fetes sobre la base d'altres músiques, ens poden servir de model i d'inspiració en els materials didàctics del projecte Cantània (Formació 5 - Escalfament corporal):

<https://youtu.be/KZOfEJmvW1g>

Fem de músics

Amb claves, palets xinesos, o branquetes del pati podem acompanyar l'obstinat de l'audició picant el ritme que es va repetint tota l'estona. L'obstinat que ens fa l'acordió:

És important treballar la manera d'agafar l'instrument i que el so sigui bonic. Abans, podem descobrir les diferents possibilitats sonores que té. Prioritzarem tocar quan sentim l'obstinat. És important treballar molt l'inici i el final. (Cal fer aquesta conscienciació en els nens més petits, sobretot els de 3 a 5 anys).

2. El nostre gall

Origen: Puigcerdà / La Cerdanya (Materials XVII)

Instrumentació: veus

Elements musicals: pulsació, a cappella, plans sonors, melodia, modulacions de la veu, bordó

Altres conceptes: onomatopeia del gall, dia i nit.

Materials: instruments de placa, boomwackers, titella del gall

Presentació de l'obra:

Aquesta audició de l'obra del cançoner és una moixaina que coincideix en un petit fragment de la moixaina tradicional Ball manetes que podreu trobar en diferents llibres on s'hi recullen moixaines tradicionals catalanes com el llibre "El Jugar de l'Amades 1 moixaines, cançons de sorteig i jocs" edició d'Imma Marín i Olga Pardo o en el llibre "TAT, recull de moixaines, jocs i cançons per infants" de la Marta Badia i l'Àngels Vidal. En aquests llibres trobareu tota la moixaina explicada.

Aniria bé que abans d'escoltar aquesta audició poguéssiu treballar la moixaina.

Quan fem una moixaina amb un nen, acostumem a passar la mà suaument per la cara, l'acariciem a la galta o a qualsevol altra part del seu cos. Quan passa això la comunicació acostuma a ser total. A través de la moixaina aconseguim comunicar-nos amb la mirada, el gest, el to de veu, la nostra intenció i la màgia que es produeix en aquell moment.

La moixaina ens permet establir un treball de sensibilitat i de descoberta del propi cos i de comunicació.

Com més cuidem les nostres cantarelles, les modulacions de la veu, com més riques siguin, més contrastos, més colors tingui la nostra veu, més intensa serà la nostra comunicació. Hem d'utilitzar la veu d'una manera expressiva perquè la imitació dels infants sigui el màxim de variada i rica.

*Moixaina: Ball manetes
Ball manetes, toca galtetes,
toca-les tu que les tens boniquetes.
La ball, ball, la cueta de la gallina;
la ball, ball, la cueta del nostre gall.*

*Nostre gall és cantador,
canta de dia, canta de dia.
Nostre gall és cantador,
canta de dia i de nit no.*

*Nostre gall n'és tan bribó,
canta de dies, canta de dies;
nostre gall n'és tan bribó,
canta de dies i de nits no.*

Podeu consultar la partitura fent clic aquí: <http://www.prodiemus.com/arxiu/00417p.pdf>

Ens fem Moixaines (3-5)

Aquesta moixaina es pot fer de la següent manera:

A la primera part, l'adult acaricia les galtes de l'infant tot picant la pulsació o també es poden posar les mans de l'infant a la seva carona i fer que ell piqui la pulsació seguint el text de la cançó.

Un cop ho hem treballat, els infants poden fer les moixaines als adults o s'ho poden fer entre companys. Un cop ho han experimentat, també va bé fer joc simbòlic i que ho facin ells a algun nino.

A la segona part de la moixaina, podem posar-nos l'infant sobre els genolls i fer-lo saltar com si anés dalt d'un cavall; quan diem «canta de dia i de nits no», el fem relliscar com un tobogan agafant-lo fort de les mans i deixant-lo caure endarrere.

Farem especial èmfasi en aquesta part, ja que aquest trosset es convertirà en una de les audicions que trobarem en el concert.

Després podem convertir aquesta estrofa en una cançó que podrem ensenyar amb la melodia una mica diferent. Com que els nens la reconeixeran, serà important treballar les dues versions.

Podeu consultar el tema de les moixaines del nostre país en el llibre TAT (Marta Badia i Àngels Vidal).

Aquestes moixaines estan pensades per als més petits de 3 a 5 anys. Amb els infants de 1r i 2n, podem aprendre la cançó i acariciar-nos per parelles en la primera part de la moixaina i en el fragment del galop (que correspon a la cançó en qüestió) podem fer lliurement el salt del galop per l'aula. Podem tractar-la com a una cançó més narrativa.

Per què canten els galls?

Podem parlar de quan canta el gall i podem despertar la veu buscant diferents sons que pot fer un gall. Això ens pot portar a parlar del dia i la nit (concepte que també anirem treballant al llarg d'aquest concert). Podem explicar als infants que els galls produeixen un tipus de cant, el que normalment descrivim mitjançant l'onomatopeia "quiquiriquic!"

Contràriament al que pensem, el gall canta durant tot el dia. Concentra els seus cants en certs períodes del dia, com són l'alba, el migdia, la mitja tarda, i la meitat de la nit (entre les tres i les cinc del matí). Quan el gall canta de forma esporàdica aquests cants serveixen com a desafiament territorial a altres galls, per atreure les femelles properes i com a senyal d'avís en general. A més del "quiquiriquic!", el gall pot emetre altres sons. La majoria s'assemblen als emesos per la femella (descrita per l'onomatopeia "cocó!"). Aquest so l'emet sobretot en dos casos: quan es proposa fecundar a alguna femella o bé quan ha trobat menjar, per avisar la resta de la seva família.

Vídeos on es veuen galls cantant:

- https://www.youtube.com/watch?v=IMLbwleqe_Y
- <https://www.youtube.com/watch?v=zfpQiE-rncs>

Això ens pot portar a buscar altres sons d'animals de la mateixa família la gallina i els pollets, escoltar-los i intentar reproduir aquests sons.

- <https://www.youtube.com/watch?v=5HDqjLQy954>
- <https://www.youtube.com/watch?v=TFnXLeNji3Y>

Quiciriquic!

La mestra presenta un titella gall i juguem a explorar la veu a partir del que el gall ens proposa.

Fem sirenes amb la i, arpegis de la tonalitat fent el quic quic quic, patrons de petits fragments melòdics de la cançó tot jugant a fer la onomatopeia.

Un cop hem experimentat amb la veu i hem fet la moixaina, podem aprendre la cançó a través de la imitació; la mestra la canta i els nens la imiten. Podem aprofitar per parlar dels sons dels animals i com canten, podem jugar a fer el so del gall quiquiriquic! Us proposem que canteu la melodia de la cançó cantant repetidament Qui-qui-ri-quic... i ens adonarem que és molt més difícil, això ens pot ajudar a despertar la veu, abans de cantar. I la podem incorporar a les dinàmiques del Bon dia que fem a l'escola o a casa.

Cantem "a cappella" o amb instruments?

Podem escoltar l'audició i fixar-nos en l'acompanyament que fan els músics només amb la veu.

Podem explicar als nens que les veus són les que acompanyen la melodia... Què fan aquestes veus? És interessant descobrir i reconèixer que hi ha més d'una veu (veus masculines i femenines)

Podem provar de jugar amb la veu i imitar el que fan les veus que acompanyen. Provar de fer dos grups a l'aula per treballar els dos plans sonors.

Un cop hàgim fet molt la moixaina i la coneixem, primer podrem cantar la cançó i treballar el pla sonor de l'acompanyament intentant que:

- Uns cantin la melodia
- Els altres l'acompanyin. Ens podem acompanyar d'un instrument que ens ajudi a mantenir la tònica (el bordó musical que va de la dominant a la tònica). Podem fer servir campanes afinades o boomwakers (El verd i el vermell perquè està en Fa major) per acompanyar-nos i que els nens reproduïxin el so dels instruments imitant el que fan les veus en l'audició. També podem fer servir instruments de placa (els nens de 1r i 2n, jugant amb la tònica i la dominant).

Trobareu la partitura aquí <https://auditoridigital.cat/wp-content/uploads/2021/03/El-nostre-gall.pdf>

3.Cobles de Castellciutat

Origen: Castellciutat / L'Alt Urgell (Materials VI)

Instrumentació: trompeta, teclat, saxo baríton, bateria, veu

Elements musicals: pulsació, accents, compàs 3/4, valset jota, plans sonors, ritme (tres negres), reconeixement d'instruments, estructura, melodia, improvisació, instrumental, cantat.

Altres conceptes: rodolí,

Materials: mocadors de colors llargs

Presentació de l'obra:

D'aquesta audició és important destacar que és un cant improvisat o glosa. A Catalunya la cançó improvisada forma part del nostre folklore i tenim diferents tipus de melodies: les corrandes, els garrotins, les nyacres... en són exemples. La cançó improvisada és una activitat social i comunicativa que passa en un context temporal i espacial que fa que li doni sentit. En aquests tipus de cançó podem participar com a oradors. És una mateixa melodia on la lletra es va improvisant. El requisit és que la segona estrofa lligui amb la quarta.

*I aquí dalt de la muntanya
la cucut hi ha cantat.
Quan les cabres faran llana,
nosaltres farem bondat.*

*La perdiu canta a l'aubaga,
lo perdigot al solà,
la perdiu n'està tristeta
perquè no pot festejar.*

*Si algun dia et pensaves
que tot el món era pla,
i ara has vingut a conèixer
que algunes costes hi ha.*

Cant improvisat:

*Vinga tanqueu les pantalles
ara us direm alguns trucs,
per fer racons de natura*

amb els sons i els ulls clucs.

Ballem?

La cançó té un compàs 3/4 que ens dona aquest ritme de valset jota que podem aprofitar per treballar el balanceig. Repartir mocadors llargs i demanar als infants que facin parelles i fer ballar els mocadors a ritme de valset.

Quan no hi ha la veu fem moviment lliure sols (podem fer veure que el mocador és una trompeta i aprofitem per reconèixer que quan no hi ha veu sona la trompeta).

Quan canta en Carles busquem la nostra parella i ballem enganxats amb el mocador.

Marcarem el moviment de valset amb els peus també per treballar el ternari.

Amb els més grans podem fer el pas de valset amb els peus a part del balanceig, mentre ballem l'audició, i podem també afegir el moviment del mirall, un nen fa de trompeta i un nen fa de veu i un es copia de l'altra quan sona el seu instrument, podem jugar a imitar el moviment que fem amb el mocador.

Després d'haver treballat el balanceig podrem imitar la coreografia que us proposem a continuació i que ens ajudarà a treballar el significat del text de la cançó.

Fem Rodolins!

És important que fem veure els infants aquesta rima que fan les paraules. Amb els més menuts podem començar a treballar el rodolí. Buscar paraules que rimin amb (cucut, cabres, perdiu, perdigot, món pla, costes, natura, ulls clucs...

Exemples:

Dins el bosc he sentit un cucut i jo em pensava que m'havia perdut.

Quan veig a l'era les cabres corro i m'enfilo als arbres.

Avui he vist una perdiu quan passejava a la vora del riu.

També podem buscar rodolins amb noms d'instruments del concert que lliguin amb aquestes paraules. Podem aprendre la cançó i després lligar els rodolins que hem fet i cantar sobre la nostra lletra. Amb els grans podem atrevir-nos a inventar-nos tota una estrofa mirant que el 2n i el 4 vers rimin.

Proposta de participació del concert

En aquesta audició caldria treballar una coreografia perquè en el transcurs del concert puguin participar tots fent els moviments. Aquesta coreografia us donarà eines per a poder treballar la lletra de la cançó.

En aquest vídeo, Sònia Gómez, directora d'escena del concert i coreògrafa, us proposa aquesta coreografia participativa:

<https://www.auditori.cat/ca/ullsclocs-materials-didactics/>

Alguns aspectes a tenir en compte abans de treballar aquesta coreografia:

- Treballarem els moviments per separat i dient el fragment de text que ens ajuda a fer el moviment. Per exemple: Aquí dalt de la muntanya (mentre fem el gest de caminar amb els braços)
- No cal que fem els moviments exactes si veiem que són molt ràpids. Amb els més petits podem simplificar. Exemple: el moviment del cor amb els punys el podem fer més lent. (fent-ho només dues vegades)
- Intentarem vetllar perquè els infants segueixin la pulsació amb els moviments.
- És important treballar la lateralitat i per tant nosaltres farem el moviment amb mirall de tal manera que ells ens imitin.
- És important marcar el final amb les mans a sobre de les cames.

Una mica més

Fer un racó d'aula de creació de rodolins i cant improvisat, on els infants poden tenir un espai per crear textos de cançons, descobrir-hi paraules que ens poden lligar i després crear frases per fer cant improvisat. Explicar que és una corrandà, un garrotín, escoltar-ne exemples, buscar paraules que lliguin... Podeu trobar propostes didàctiques i material al llibre Corrandescola de l'Albert Casals.

4. Quec-querec-quec

Origen: La Clua / L'Alt Urgell (A peu pels camins del cançoner VII)

Instrumentació: percussió: canya esquerdada, ampolla d'anís, tabal, veu i flabiol

Elements musicals: pregunta-resposta, classificació d'instruments segons com produïm el so, ritme...

Altres conceptes: diàleg

Materials: instruments petits per bufar (xiulets, ocarines, flautes de pan, flautes de bec, botzines, espanta-sogres... Instruments petits per picar (pals xinesos, claves, capses xineses, panderos) i instruments que sonin quan els rasquem (*güiros* de diferents formes, ampolles de vidre, de plàstic...) i bosses amb objectes a dins per crear sons

Presentació de l'obra

Aquesta cançó és un diàleg. És important anar-hi descobrint els diferents sons que van apareixent que no són purament instruments musicals.

Quec-querec-quec Maria.

Quec-querec-quec bon dia.

Quec-querec-quec preguntaré.

Quec-querec-quec et respondré.

Quec-querec-quec vols venir a fira?

Quec-querec-quec què hi menaria?

Quec-querec-quec mena-hi lo gat.

Quec-querec-quec me l'han robat.

Quec-querec-quec qui ho ha fet?

Quec-querec-quec unes donotes.

Quec-querec-quec com són?

Quec-querec-quec altes i grosses.

Quec-querec-quec d'on són?

Quec-querec-quec de vora el mar.

Quec-querec-quec què hi fan?

Quec-querec-quec fan seda.

Quec-querec-quec de quin color?

Quec-querec-quec de mala mena.

Quec-querec-quec en fan de blanca.

Quec-querec-quec en fan de negra.

Bufar, Picar, Rascar

Podem parlar del so i de com els instruments produeixen el so. A partir d'aquí podem treballar aquestes 3 accions, què representen i què volen dir. Podem tenir 3 safates i anar presentant els diferents instruments. Deixar que hi experimentin i els facin sonar. Després podem parlar de les accions que han fet perquè sonessin.

Podem barrejar tots els instruments i que els hagin de classificar en 3 paneres diferents segons la producció del so.

Ens podem adonar que hi ha instruments, com les ampolles, que podem fer so de tres maneres diferents.

Construïm Instruments

Aquesta audició també ens permet construir instruments. Si tenim l'opció de sortir a la natura i recollir canyes, és interessant construir una canya esquerdada; però si això no és possible, aquí us deixem uns quants exemples per treballar la producció del so.

Un instrument de bufar: Construir una flauta de pan amb canyetes.

<https://www.youtube.com/watch?v=iQDdMWCEB00>

Instrument de rascar

Un instrument de picar

Parlem de les onomatopeies: quec-quere-quec

Ens pot portar a parlar de les onomatopeies i dels sons de les coses. Us convidem a inventar onomatopeies per a coses que habitualment no en tenen. En aquest sentit, les nenes i els nens són els reis de la creativitat.

Els més grans poden dir ells els objectes i inventar-se el so; per als més petits, podem treure objectes d'una bossa màgica i que ells facin propostes de sons. També podem escriure aquests sons i recordar-los.

Per al concert, seria interessant que els infants memoritzessin les respostes perquè en algun moment poguessin participar-hi. Podem treballar-ho com un diàleg de personatges i expressar el text amb diferents caràcters i utilitzar les diferents qualitats del so.

Preguntem i responem

Podem elaborar un diàleg rítmic de pregunta i resposta. Picar el mateix ritme que suggereix la pregunta de l'audició i que els nens en piquin la resposta amb les mans o amb instruments de petita percussió. Un cop ja ho saben fer, els proposem inventar-ne les respostes i, finalment, inventar-se les preguntes.

Per aprendre les respostes de l'audició, anirà bé treballar també el diàleg melòdic i el diàleg del text i, de mica en mica, anar-lo memoritzant a partir de la imitació.

Altres opcions serien jugar a fer l'obstinat rítmic que va marcant el tabal del quecquerequec amb un instrument de petita percussió sobre l'audició. Amb els més petits, ho treballem d'oïda tot recitant el quecquerequec, i amb els més grans podem escriure el ritme en un cartell i picar-lo visualitzant-lo.

El flabiol

Podem fer preguntes als nens i fixar-nos com un sol músic pot tocar dos instruments alhora i en el fet de picar i bufar simultàniament. Podem ensenyar fotografies dels instruments o algun vídeo, per exemple: https://www.youtube.com/watch?v=tq_9RfcILkU

El flabiol que sona en aquesta audició és un flabiol cec; és a dir, que no té claus i el seu so és més estrident i més pur.

Parlarem del tabal i de les diferents mides de tambors, sobretot dels que s'usen en les festes majors i en els diferents actes de la cultura popular per acompanyar els gegants, els diables, etc. Podem resumir el ritme del tabal amb (titi-ta) i fer que els infants piquin sobre l'audició aquest ritme amb els instruments de percussió que tinguem a l'escola (panderos, tambors, caixes,

timbales...). Els més petits poden picar la pulsació. Podem donar la consigna de deixar de picar quan sentim el flabiol.

Anirem descobrint els diferents instruments que surten a l'audició, després d'haver experimentat amb els instruments a l'aula, i fer classificacions a partir de la producció del so: els que es bufen i els que es piquen, com el flabiol i el tabal.

Participació (optativa) en el concert

Un cop hem escoltat l'audició i hem fet diverses activitats, podem jugar a memoritzar la lletra de la cançó a partir del diàleg. Si els infants se saben les respostes, sentiu-vos lliures per cantar-les durant el concert.

5. Solo Mar

Instrumentació: gravacions de camp, caragols de mar

Elements musicals: agut greu, imitació

Altres conceptes: imitació

Materials: flauta d'èmbol, cartells de sirenes, caragols grans, vaixell de paper

Presentació de l'obra

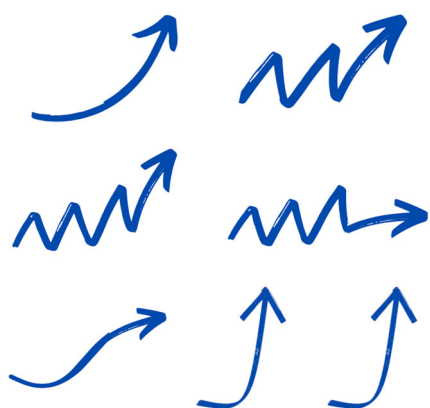
Aquest fragment representa el so del mar a través de diferents gravacions de camp que va fer en Pep Pasqual i el so d'uns caragols de mar que podrien representar diferents sirenes de vaixells que es comuniquen entre ells.

El so dels caragols

Si tenim l'oportunitat de tenir caragols grans de mar, podem escoltar amb els infants el so que hi sentim a dins, i descobrir el so del mar amagat, aprofitant aquesta màgia de l'aire quan passa per dins.

Podem escoltar diferents objectes i veure quan passa.

Imitar els diferents sons del caragol de mar amb la flauta d'èmbol a partir de diferents cartells que imiten el so dels caragols de mar i dibuixar-los en format de partitura arbitrària

Ens Caragolem

Podem aprofitar aquesta audició per tancar les sessions de música o per fer un moment de recolliment. Ens estirem a terra i mentre va sonant la música ens anem cargolant com un cargol,

com si ens volguéssim amagar sota la sorra de la platja, mentre visualitzem un vaixell que marxa. El docent pot tenir un vaixell de paper a les mans amb què va dibuixant la línia melòdica de les sirenes i que potser en una altra ocasió podríem dibuixar.

6. La ploma de perdiu

Origen: Arreu dels Països Catalans

Instrumentació: sintetitzador, bateria, tenora, veu

Elements musicals: pulsació, accents, estructura: tornada-estrofa, el bordó i crescendo

Altres conceptes: cançó narrativa, vocabulari, improvisació corporal i moviment lliure

Materials: capsa amb el material de la cançó, *bomwachers*, tubs per bufar i instruments de petita percussió que tinguem a l'aula

Presentació de l'obra:

És una cançó narrativa que explica la següent història.

*Si n'hi havia tres ninetes
lumberbigudí, bigudon, dondeta,
lumberbigudí, bigudeta, don,
que totes tres brodaven seda,
lumberbigudí, lumberbigudon,
lumberbigudí, bigudeta, don.*

*Lo fill del rei s'hi passejava,
ja els en demana un bri de seda.*

-Què en voleu fer del bri de seda?

-El vull per fer una llaçadeta.

-Per què en voleu la llaçadeta?

-Per agafar una perdiueta.

-Per què en voleu la perdiueta?

-Per arrancar-li una plometa.

-Què en voleu fer de la plometa?

-Hi vull escriure una carteta.

-Què en voleu fer de la carteta?

-Vull enviar-la a l'amoreta.

-Què en voleu fer de l'amoreta?

-Vull fer-li una abraçadeta.

Presentem la cançó

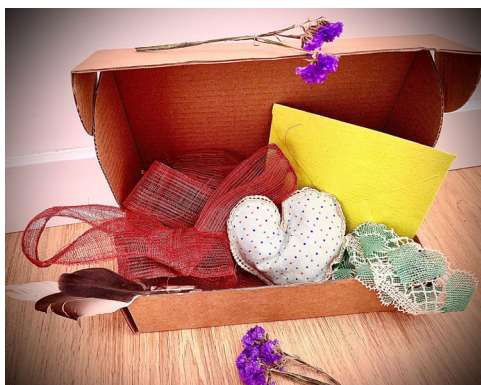
Per presentar la cançó i aprendre el text podem:

Presentar aquesta cançó amb una capsula màgica on a dins hi hagi:

- un trosset de seda
- un llacet
- una ploma
- una carteta
- alguna cosa que representi una abraçada (per exemple, un coixí suau en forma de cor)

Aquests elements ens serviran per memoritzar la lletra de la cançó que anirem treballant mica en mica per imitació. A cada estrofa farem sortir de la capsula, d'una manera sorprenent, l'element que ens diu la cançó, i el farem ballar seguint la melodia. D'aquesta manera podrem entendre el text i ens servirà per memoritzar.

Un cop ho hem fet un parell de vegades, podem proposar als infants que vagin traient ells els elements i els facin ballar.

Lumberbigudi

Treballar: lumberbigudi bigudondondeta lumerbigudibigudeta don lumberbigudon

Repetir el text amb exercicis bucofonadors, exagerar la dicció del text, marcant diferents expressions (com si fóssim mags, com si estiguéssim enfadats, creant misteri...).

Plans sonors / Representem l'audició tot fent un crescendo!

Intentem recrear els plans sonors de la següent manera:

- Per al bordó es poden bufar ampolles o tubs que tinguem a casa o a l'escola i mirar de reproduir l'accent de l'audició –l'adult pot ajudar picant amb un pandero o un instrument de percussió–, els bomwachers o tubs que hi hagi a l'escola (els infants que representin aquest instrument poden fer desplaçament per l'aula marcant amb el cos aquesta sensació de pes que dona el sintetitzador).
- Cantant la cançó amb la seva narració.
- Fent sonar instruments que hi hagi a l'aula i que proposarem tocar de mica en mica, pujant la intensitat tot creant un crescendo. Segons l'edat dels nens, proposarem que un infant faci

de director i que sigui ell el que va marcant el crescendo. Amb els més petits, el mestre o l'adult és qui fa de director.

Cada pla sonor el podem treballar per separat amb tot el grup sencer i després podem provar d'anar fent 2 o 3 grups i intentar muntar l'estructura sonora de l'audició. Segurament serà molt més senzill amb els nens més grans.

Ballem amb la ploma

Proposem fer la molla, flexionant els genolls durant tota l'audició. I mentre escoltem la lletra podem anar improvisant moviments amb els braços lliurement, representant el que va dient el text que hem treballat interiorment. És important que si la mestra veu que els infants generen moviments interessants els verbalitzi i proposi que tots els facin per anar donant idees i anar ampliant el vocabulari corporal. És important, també, anar representant amb el cos el crescendo que van fent els instruments, començant amb moviments petits i fer-los cada cop més grans.

7. Adéu vila de Ripoll

Origen: Bagà / El Berguedà (A peu pels camins del cançoner II)

Instrumentació: trompeta, guitarra elèctrica, acordió diatònic, serra, bateria i clarinet baix

Elements musicals: melodia, estructura de l'audició, plans sonors, producció del so

Altres conceptes: giusto sil·làbic, llegendes dels noms dels pobles

Materials: capsas, trossets de lluna, llunes

Presentació de l'obra:

És una audició que té una estructura de giusto sil·làbic, que és un motlle de vers fix per a tota una cançó en què les melodies només combinen 2 valors; un de breu i un de llarg. En aquest cas no hi ha un patró fix, la melodia va jugant amb el compàs binari i ternari aleatòriament. És a dir; en aquest cas, la música s'adapta al text, és el que es diu síl·laba per nota que fa que en determinades llengües surtin mètriques trencades. Aquesta audició és instrumental expressament per tal de donar més importància a aquest efecte.

Podem explicar als infants on és Ripoll, una vila important que està molt a prop de les muntanyes, i els podem explicar una llegenda sobre l'origen del nom de la vila de Ripoll.

<https://youtu.be/J5ycj8WXZKc>

Lluna

La mestra treu una lluna i la fa ballar quan sona l'acordió fent el tema principal; quan sona la trompeta en balla una altra, i després treu d'una capsa diferents trossets de lluna que reparteix als nens perquè la facin ballar quan no sonen ni l'acordió ni la trompeta. És important que reconeguin la trompeta o l'acordió, tant quan toquen junts com quan toquen sols.

Podem intentar memoritzar la melodia que fa l'acordió o la trompeta i cantar-la, després d'escoltar-la unes quantes vegades, és una melodia que és molt cantable.

Serra o violí?

Presentació de la serra com a eina.

Parlar de les coses que es poden fer amb una serra i al final dir: us imagineu que poguéssim fer música amb una serra? Com ho podríem fer? Deixar que els nens facin volar la imaginació i després visualitzar el vídeo d'en Pep tocant la serra. El trobeu a l'apartat de materials didàctics del concert amb el títol "Com es toca una serra?". Feu clic aquí:

<https://auditoridigital.cat/ullsclocs-materials-didactics/>

Fem conversa de nou de com es produeix el so.

Versions

Veure al youtube la versió del grup El pont d'Arcalís:

<https://www.youtube.com/watch?v=Yh1QVC-kcas>

I veure una versió del mateix arranjador Arnau Obiols (Projecte Pirene):

<https://www.youtube.com/watch?v=OAoliUoc83g&t=54s>

El compositor de l'arranjament interpreta la peça en un altre context i en fa una versió molt contemporània que podem visualitzar després del concert.

Tot seguit, podem parlar amb els infants sobre la música i les seves qualitats, les diferències del que hem viscut en el concert i aquesta altra versió, o si aquesta cançó ens pot servir per dir adéu i el perquè. Posar paraules al que expressa aquesta música ens pot ajudar a entendre-la.

8.Solo Ramat

Instrumentació: veu, esquelles, rabequet o violí del pastor, percussió i gravacions de camp

Elements musicals: agut-greu, elements d'una partitura i melodia

Altres conceptes: experimentació amb una carbassa

Materials: carbasses, esquelles de diferents mides o altres campanes

Presentació de l'obra:

És una audició que representa el cant del pastor quan està amb el ramat a la muntanya.

Escoltarem l'audició i parlarem de quins sons sentim, mirant de reconèixer les esquelles del ramat i el so del pastor. Parlarem de què fa un pastor a partir de preguntes com: Què és un ramat? Quina feina fa un pastor? i explicar que un pastor i un ramat són viatgers que cerquen el millor menjar i això fa que ajudin a netejar els boscos.

Ensenyarem una fotografia del rabequet i perquè vegin que està fet amb una carbassa. Aquí teniu un petit vídeo on l'Arnau, el compositor, toca el rabequet. Podem aprofitar per explicar als nens que hi ha diferents varietats de carbasses i fins i tot podem intentar trobar-ne i mirar-les a classe per comparar-les i veure'n les diferències. La carbassa de rabequet és la que dona nom a l'instrument.

Què podem fer amb una carbassa? Un rabequet o un violí de pastor

Si ens és fàcil portarem carbasses a l'aula, les podrem mirar, tastar, tocar, experimentar amb elles, buidar-les... (la podem bullir) explicar que se'n fa cabell d'àngel. Aquí teniu un enllaç amb les varietats de carbassa que hi ha.

<http://agricultura.gencat.cat/web/.content/11-actualitat/03-productes-temporada/carbassa/enllacos-documents/fitxers-binariis/infografia-tipus.pdf>

Qui sóc?

Presentarem les esquelles o campanes diferents que puguem tenir. Si tenim la sort de tenir esquelles de diferents mides, podem treballar la discriminació auditiva i diferenciar el greu de l'agut. Les esquelles són un bon element per jugar a identificar campanes.

La mestra toca una esquella sense que els nens la vegin i ells han d'endevinar quina ha tocat. És important que, abans de jugar a endevinar, hàgim pogut presentar cada esquella individualment, l'hàgim pogut escoltar moltes vegades i fins i tot tocar-la.

Va bé tocar cada esquella amb un ritme o una manera de tocar-la diferent per ajudar a la discriminació. Per exemple: movent el canell circularment, movent-la de dreta a esquerra, fent petits cops, tocant-la fluix, lent ràpid, creant ritmes fixos... Si els nens són més grans, ho podem complicar tocant el mateix ritme i només variar l'instrument.

9.Si en tenia uns esclops nous

Origen: Martinet / La Cerdanya (Materials XVII)

Instrumentació: trompeta amb sordina, canya esquerdada, veus, acordió diatònic, trico-traco, tabal, esclops, casacbells, petxines i mans

Elements musicals: sordina, ritme, pulsació i qualitat del so (intensitat, ràpid-lent)

Altres conceptes: conversa i inventar paraules

Materials: sabates variades, instruments i objectes fets de fusta, i didals

Presentació de l'obra:

Aquesta cançó explica la vida quotidiana dels pastors a les muntanyes. Podem explicar per què, abans, els pastors anaven amb esclops. Eren un calçat de pagès, del món rural que duïen tots els membres de la família i que feien servir per treballar en ambients humits, freds i fangosos.

Com sona la fusta?

Buscar aquells elements que tinguem per l'escola o a casa fets de fusta i mirar com els podem fer sonar. Intentar picar-los, rascar-los fins a buscar diferents timbres, escollir un timbre que ens agradi i intentar picar la pulsació sobre l'audició amb l'objecte-instrument que hàgim triat (podem fer servir claves, palets xinesos, tronquets, les paneres que hem fet servir en alguna altra audició...).

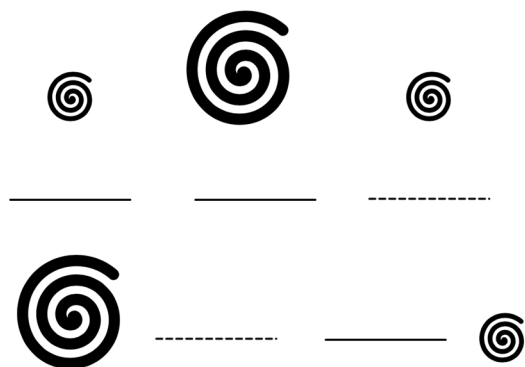
Si ens posem didals als dits, podem picar sobre la fusta la pulsació i obtindrem un so bonic i nou. I descobrirem una nova manera de picar.

Toquem fort i fluix i/o rapid i lent

També podem jugar a amagar els objectes de fusta que hem trobat i intentar endevinar-los (un nen s'amaga i fa música amb l'objecte i els altres l'han d'intentar endevinar).

El docent, el pare o la mare poden donar la consigna de com toquem (primer només una i de mica en mica afegir-hi una altra consigna). Podem demanar la resposta dels nens oralment o que ho dibuixin sobre d'una superfície gran amb la pregrafia treballada i elaborant partitures arbitràries.

Amb els nens més grans podem crear partitures i que les interpretin amb els instruments de fusta i amb els elements musicals que ja hàgim treballat.

Garingué

Escoltarem l'audició i procurarem reconèixer la tornada. Intentarem recordar les paraules que es repeteixen: *garingué garingaire* (paraules que no tenen significat, però que són boniques pel seu so).

Proposarem jugar a dir el text de la tornada de diferents maneres (si hem treballat l'audició de la ploma de la perdiu, podem recordar que, com el so *lumerbigudi*, són paraules que serveixen per fer música, tot i no tenir significat). També podem jugar a inventar-nos paraules.

Caminem amb esclops o descalços

Podem demanar als infants que vinguin a l'escola amb sabates diferents que tinguin a casa (sabatilles, sabates amb talons, xanquetes, vambes, sabates de mudar, sandàlies, de disfresses, botes d'aigua...).

Escoltar i fixar-nos amb el bordó que va fent l'acordió i intentar caminar per l'espai com si portéssim uns esclops, intentant reproduir el ritme amb els peus. Malgrat que els infants segurament no seran massa precisos a l'hora de reproduir el ritme, és important que després d'escoltar-la diverses vegades, cada cop ho facin millor i tinguin ganes de fer-ho.

Podem repetir l'activitat fent-ho descalços i veure les diferències de so. Després conversarem i descriurem el que ha passat.

Si tenen ganes d'experimentar, buscarem produir diferents sons amb les sabates que portem, tot intentant identificar diferents maneres de caminar que generin sons diferents i veure que segons la sola i el material de la sabata el so serà diferent.

10. Lo Rossinyol

Origen: Montardit de Dalt / El Pallars Sobirà (A peu pels camins del cançons VI)

Instrumentació: sintetitzador, guitarra clàssica, reclams, bateria i veus

Elements musicals: la sordina, ritme, pulsació, qualitat del so (intensitat, ràpid-lent)

Altres conceptes: conversa, inventar paraules i rossinyol

Materials: reclams, xiulets que imitin els sons dels ocells, batuta amb cinta i il·lustració

Presentació de l'obra:

És una de les cançons estrelles del concert. És important que els infants l'apreguin i la cantin.

Trobareu la partitura aquí: <https://auditoridigital.cat/wp-content/uploads/2021/03/Lo-rossinyol.pdf>

És una cançó tradicional catalana que ens explica que un rossinyol no pot cantar si està sol.

El rossinyol és un ocell passeriforme emblemàtic dins els ocells cantaires. Amida uns 16 cm de longitud i té un color marronós excepte en la cua que és vermellosa. S'alimenta d'insectes que caça a terra i a la tardor també de fruits. A Catalunya és molt freqüent a gairebé tot el territori quan està de pas. Els mascles fan la migració de primavera uns dies abans que les femelles, i tornen al mateix territori de l'any anterior, on sovint s'aparellen amb la mateixa femella. Acostumen a cantar sobretot cap al tard i durant la nit, però també de dia, a la primavera, i és difícil veure'ls.

Es troba on hi ha bardisses i matolls, dintre de les quals fa el niu, pel que és més freqüent als espais més o menys oberts, amb bardisses i tanques o boscos galeria que no pas als boscos.

El cant del rossinyol, considerat com el més bell de tots els cants d'ocells, s'anomena refilar, xericar, xivicar. Diuen que té sis o set cants diferents; això explica que el seu cant sigui interpretat de molt diferents maneres, o sigui, que la gent inventi humorísticament mimologies molt diverses del dit cant en relació amb paraules

humanes. Així, hi ha qui dóna totes aquestes equivalències del cant del rossinyol: «Per aquí ha passat, per aquí ha passat! Tau tau tau xirivits!»; «La criada del Mas Nou s'ha begut un plat de vi, bo bo bo bo! jo l'he vist!»; «¿Que sembres blat? No en colliràs! no en colliràs!».

Al Rosselló es conta que un vespre el rossinyol es va adormir damunt un cep; la vidalba, enfilant-se per les sarments, va empresonar els peus de l'ocell i no el deixava volar; les formigues se n'aprofitaren per a picar-li el darrere. El rossinyol no ho ha oblidat, i per això canta tota la nit per no adormir-se, i quan canta diu: «Peu, peu, peu, gara la ridorta! Cul, cul, cul, gara la formiga!»

Com canta un rossinyol?

Presentarem als infants una capsa plena d'animals de plàstic o de peluix a dins i de mica en mica, anirem traient joguines que ens ajudin a fer els sons de diferents animals. Jugarem a identificar els diferents sons fins a arribar al so dels ocells.

Podem preguntar als infants si saben com canta un rossinyol i després veure i escoltar el seu cant. Podem intentar imitar-lo a partir dels mimologismes.

Aquí teniu exemples de vídeos on se sent el cant del rossinyol:

<https://youtu.be/J1CJlloUDq8>

<https://youtu.be/CB3DPoXlbnE>

Amb una panera amb instruments petits que puguem bufar i reproduir cants d'ocells, intentarem experimentar i buscar la manera d'imitar el cant del rossinyol. Els ensenyarem que hi ha reclams específics que poden imitar el cant d'alguns ocells. Si teniu opció d'aconseguir reclams, és molt interessant l'experiència d'imitar el cant dels ocells que coneixem.

Si tenim reclams, els podem posar dins d'una capseta i anar-los descobrint tot fent màgia en fer-los sonar (és important crear expectatives).

Si no tenim reclams, podem jugar amb el llenguatge, repetint les frases i modulant-les amb diferents altures de tal manera que aconseguim imitar el so del rossinyol, i jugar amb la velocitat que les recitem.

Exemples:

Per aquí ha passat, per aquí ha passat! Tau tau tau xirivits!

La criada del Mas Nou s'ha begut un plat de vi, bo bo bo bo! jo l'he vist!

Que sembres blat? No en colliràs! no en colliràs!

Peu, peu, peu, gara la ridorta! Cul, cul, cul, gara la formiga!

Si voleu buscar d'altres imatges de reclams, en trobareu aquí: <https://mimo-international.com/MIMO/>

Cantem

Per aprendre la cançó i treballar el comptatge, podem ajudar-nos del material didàctic que fem servir per treballar el comptatge (regletes, recta numèrica...) i cantar la cançó utilitzant aquest tipus de material, jugant a posar i treure. Aquesta cançó agradarà molt als infants i és molt fàcil que la memoritzin tot sols després d'escoltar-la unes quantes vegades, ja que és molt repetitiva i segueix sempre la mateixa estructura. És important, doncs, ensenyar-la i cantar-la amb ells.

Podem augmentar la il·lustració de la Inge (que trobareu al CD web) i enganxar-hi plomes al damunt i després, mentre cantem la cançó, l'anem imprimir i retallar el rossinyol

plomant a poc a poc. També podríem de la il·lustració (tants com nens i nenes hi hagi) i enganxar-lo amb un pal de polo perquè tothom tingués el seu rossinyol que canta. Després del concert se'l poden emportar a casa i així expliquen el que han viscut a les seves famílies.

Fem de directors

Podem jugar a fer de directors i intentar marcar amb les mans el caràcter de cada estrofa. A la mà, podem tenir-hi una cinta que ens serveixi de batuta per dibuixar la línia melòdica i poder ser més expressius. Així veuran les diferents maneres de cantar de cada estrofa i, tots junts, treballarem la manera de donar un aire diferent a cada estrofa a partir de diferents moviments fets amb la batuta cinta.

Percussió corporal

Proposem als nens fer una petita percussió corporal que acompanyi l'audició amb el ritme de negre i dues corxeres. Podem picar la negra a les cuixes i les dues corxeres amb les mans. Quan ens surti molt bé, podem invertir el moviment o experimentar el mateix ritme en diferents parts del cos.

11. Solo Nit

Instrumentació: trompeta amb sordina, reclams d'ocells, grills (palla i de camp), cabrota o gamarús, plugim i gravacions de camp

Elements musicals: sordina, línia melòdica i agut-greu

Altres conceptes: nit, foscor, llum i traç

Materials: taula de llum, paneres amb diferents materials (farina, arròs, sorra, sal de colors), flauta d'èmbol i cartells amb línies melòdiques

Presentació de l'obra:

Aquesta audició ens situa de nit dins d'un bosc i ens permetrà parlar dels animals nocturns, animals que canten i no dormen. Podem aprofitar per parlar de la foscor i la màgia de la llum de la lluna del bosc. Aquesta audició serà la que servirà per presentar l'Alba, la trompetista del concert.

Tararí

Ens estirarem tots a terra com si hagués arribat la nit, però quan sentim la trompeta haurem d'activar alguna part del nostre cos. Amb els més menuts, podem anar dient-los nosaltres què despertem i, de mica en mica, deixar que ho facin ells lliurement. Amb els més grans, els nens poden decidir quina part del cos mouran quan soni la trompeta. Podem fer servir aquesta activitat per activar-nos o per relaxar-nos, adaptant-nos al context o a la situació del moment.

Dibuixem la nit

Si disposeu d'una taula de llum, posarem l'audició i demanarem als infants que dibuixin la línia melòdica que fa la trompeta sobre la taula de llum amb diferents materials, podem donar-los arròs, sorra, sal de colors... Això també ens anirà bé per treballar amb els més petits el traç i la psicomotricitat més fina. Si no disposem de sala de llum o taula de llum, podem dibuixar la línia melòdica en diferents suports i amb diferents materials (la consigna serà que només podem dibuixar quan sentim la trompeta). És un moment adient per crear paisatges de nit.

Flauta d'èmbol

Podem aprofitar l'activitat anterior per presentar la línia melòdica. Amb la flauta d'èmbol podem produir diferents sons que pugen i baixen, dibuixar-los amb el dit a l'aire i fins i tots dibuixar-los en un paper. Si tenim flautes d'èmbol, podem fer partitures i que els infants les hagin d'interpretar. També es poden aprofitar els cartells de l'audició dels sons de mar.

12. Nit serena

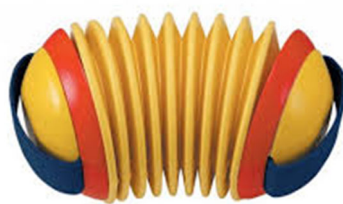
Origen: Oliana / L'Alt Urgell (Materials XII)

Instrumentació: sintetitzador, trompeta, acordió diatònic, bateria, veu i reclams

Elements musicals: pedal de l'acordió, melodia, estil jazzístic, major i menor

Altres conceptes: aire, vent, producció del so, vocabulari: serena, obaga, solana

Materials: manxa, joguines que produeixin vent o diferents objectes i assecador de cabells

Presentació de l'obra:

Aquesta audició ens permet treballar l'aire. És una cançó que descriu un paisatge a la vora d'un riu, quan la lluna marxa i es desperta el dia. Musicalment, té un aire jazzístic, en què sentim una melodia que es persegueix a través dels diferents instruments i tenim un pedal que va reproduint el so del vent. El text és complicat i haurèm d'explicar què vol dir.

Fem vent

A partir d'una manxa de bicicleta o de diferents joguines que facin aire, el docent presentarà als infants el vent. Podem fer aire amb un assecador de cabells a la cara de cada infant, podem fer-ho amb una manxa de bicicleta i escoltar el so que es produeix.

Podem intentar nosaltres fer el vent bufant. Podem bufar fort, flux; portar joguines sonores que s'hagin de bufar i experimentar amb elles; bufar obrint i tancant les mans per anar canviant el so que fem.

Escoltarem l'audició i l'acompanyarem amb el nostre vent (que podem fer de diferents maneres, tal com hem experimentat anteriorment), intentant bufar més fort quan sentim el pedal que fa l'acordió i procurant imitar-lo.

Quan la lluna fa el tomb

Proposarem jugar a dibuixar el so de la lluna amb dos mocadors, un a cada mà; l'un simbolitzarà la trompeta i l'altre el sintetitzador, mentre representem corporalment l'audició.

Accions a treballar :

Minutatge	Acció
0- 0:55	Despertem el cos estirant els braços com si ens aixequéssim del llit.
0:56- 1: 54	Bufem (mans a la boca i fem que bufem) amb les mans o amb les joguines que hem experimentat abans.
1: 54- 2:26	Agafem un mocador i dibuixem la línia melòdica de la trompeta.
2.27- 3:21	Fem ballar el mocador de l'altra mà quan comença el sintetitzador i juguem amb les dues mans. (Trompeta i sintetitzador)
3:22	Llencem els mocadors (marcant el final)
3:23- final	A poc a poc ens estirem a terra adormint-nos escoltant els sons dels animals de nit.

Podem treballar aquestes accions per separat, per acabar fent el muntatge de tota l'audició.

Anar més enllà

Podem arribar a desenvolupar un projecte sobre el vent.

13. Els tres dallaires

Origen: Sant Privat d'en Bas / La Garrotxa (A peu pels camins del cançoner III)

Instrumentació: trompeta, acordió, guitarra, bateria, clarinet baix i saxo baríton.

Elements musicals: instrumental, solo jazzístic, pulsació, marxa, dinàmiques d'intensitat, compàs $\frac{3}{4}$ i crescendo

Altres conceptes: l'ofici de dallaire, improvisació corporal, parts del cos, simetria i lateralitat

Materials: coixins i pilotes

Presentació de l'obra:

Aquesta audició té una introducció que ens porta a una melodia que ens recorda la cançó de la presó de Lleida. Al mig, hi trobem un interludi a ritme de marxa que dona pas a diferents solos instrumentals i aporta un aire fresc a la peça.

Cordes de guitarra

Escoltar l'audició ens pot servir per presentar la guitarra com a instrument del minut 0 fins al minut 0:33, en què s'hi incorpora l'acordió. Podem proposar als nens que s'estirin a terra amb un coixinet, tanquin els ulls i pensin de quin instrument es tracta.

Un cop hàgim escoltat l'audició i fet una mica de conversa, si tenim una guitarra a l'aula de música serà un bon moment per descobrir-la.

Cançó de cançons

Escoltarem la cançó "La presó de Lleida", la mestra de música la pot cantar o podem escoltar-ne alguna versió. Un cop la coneixem, la podrem reconèixer dins de l'audició.

Trobareu la partitura en aquest enllaç:

<http://www.xtec.cat/monografics/rtee/europa/209es/partitura.htm>

Seguim la música al cel

La mestra visualitza la coreografia proposada per aquesta audició i posa la música als infants i mentre ella va fent la coreografia, ells l'observen.

Anirem explicant als nens la coreografia d'aquesta manera:

Del minut 0 al 00:31 – A ulls clucs ens imaginarem que flotem com uns astronautes a l'espai perquè tenim ganes de jugar amb els estels.

00:31 – Quan sentim que l'acordió s'afegeix a la guitarra obrirem els ulls, mirarem lentament al nostre voltant i ens imaginarem que davant nostre tenim un cel per col·locar-hi estels.

00:51 – Quan l'acordió comença a tocar la melodia, enganxem estels en el nostre cel imaginari seguint la pulsació, el ritme o lliurement.

01:19 – Quan apareix el clarinet movem els estels de lloc. Sentirem que, mentre els anem movent, s'hi sumarà una trompeta.

01:48 – El clarinet comença el seu solo i nosaltres aprofitem per jugar amb els estels del cel que ens hem construït tot passejant-hi amb els dits entremig com si volguéssim dibuixar.

02:17 – Durant el solo de clarinet, ens enganxem aquests estels imaginaris al cos seguint aquest ordre:

02:49 – Amb els estels ben enganxats al cos, els fem ballar fent moviments petits i lliures amb les espatlles, els braços, el cap, les mans, les cames, els peus... però sense aixecar-nos de la cadira!

04:20 – Quan sentim que el saxo comença a tocar la melodia del principi, agafem els estels que tenim enganxats pel cos i ens els anem posant a la boca com si ens els mengéssim, fins que tinguem la boca ben plena!

04:54 – Bon profit! Estem tips d'estels!

Amb els infants més petitons (de 3 a 5 anys), podem adaptar els diferents moviments i no cal que els fem tots; potser passejar-nos amb els dits, ballar fent petits moviments amb diferents parts del cos i, finalment, menjar-nos els estels pot ser suficient.

Un cop acabada la coreografia, anirem ensenyant els diferents passos per frases seguint l'ordre de la cançó perquè els infants la puguin aprendre. Podem treballar els moviments sense la música, jugant amb diferents velocitats, sempre partint d'un tempo lent i anar-lo accelerant a mesura que els infants van responent.

Aquests moviments ens serviran per entendre potser d'una manera inconscient l'estructura de la música i reconèixer els diferents instruments.

Aquí teniu el vídeo de la coreografia participativa, ballada per la Sònia Gómez, directora escènica del concert:

<https://www.auditori.cat/ullsclocs-materials-didactics/>

Tres dallaires jugant a pilota

Començarem preguntant-los si saben que és un dallaire i els explicarem que és un ofici. Els direm que a la cançó n'hi ha tres, perquè en aquesta cançó el 3 és important. Podem escoltar l'audició fent moviments en què, cada 3 pulsacions, marquem l'accent del compàs en una part del cos.

Del minut 0 al 0:51, les pilotes ens serviran per fer-nos un massatge a tot el cos, passant-nos-les suaument des dels peus fins al cap molt lentament, fent-nos un massatge.

En el minut 0.51, amb els nens més grans, podem jugar a marcar l'accent amb pilotes i fer-les votar en l'accent fort. Amb els petits, podem jugar a passar-nos-les cada 3 pulsacions per parelles amb les cames obertes a terra des del minut 0:51 al minut 2:49.

En el minut 2:49, podem jugar a fer botar les pilotes a terra seguint la pulsació o circular amb elles d'una manera més lliure.

I en el minut 4:20 podem tornar a passar-nos-les fins al final o llançar la pilota exagerant el gest amb la mà com si simuléssim segar.

14.Solo Primavera

Instrumentació: sons d'animals, so d'una font... i veu

Elements musicals: música per acompanyar

Altres conceptes: poema

Presentació de l'obra: Es tracta d'un poema de Pau Riba sobre un ambient de ribera a la primavera. Se senten cants de rossinyols, el so d'una font, un gall i diferents animallets. Aquest fragment serveix per presentar en Carles, el músic que acostuma a cantar i a tocar l'acordió.

Aquí teniu el poema que, en aquest cas, serveix per presentar la veu, el músic i per recrear ambient primaveral. No cal que es treballi a classe.

*Extasiat en la negrura cristal·lina
de les dues perles negres dels teus ulls
sangtraïts en la blancúria nacarina
del teu rostre de petxina i suau dibuix
m'he fet reu i esclau etern de la bellesa
i no hi ha fe damunt la terra o prou virtut com per
fer-me renegar de les cadenes
que em condemnen a tan dolça esclavitud.*

Qui canta?

Mirarem de reconèixer els animals que se senten. Si hem pogut anar treballant les diferents audicions, els infants ja estaran acostumats a identificar animals, de manera que podem intentar esbrinar quins sons sentim.

Musiquem un poema

Busquem poemes més senzills i, amb instruments escolar i joguines sonores, mirem de recrear ambients que els acompanyin. Podem recrear sons de la natura amb elements que puguem trobar (aigua, pals, fulles, pedres, troncs...), experimentar amb els diferents sons i inventar una estructura que ens serveixi per crear un ambient sonor. Podem provar de fer amb els nens una partitura arbitrària per treballar la pregrafia i interpretar sempre de la mateixa manera la nostra creació.

15.Moixons

Instrumentació: veus, mans i tabal

Elements musicals: pulsació, batec i ritme

Altres conceptes: dicció

Materials: coixins i pilotes

Presentació de l'obra: Aquesta cançó és una construcció d'una peça rítmica a partir de mimologismes de moixons comuns de Catalunya. Els mimologismes són sons que representen els cants de diferents ocells, en aquest cas només moixons.

Fem de moixons

Treballar amb els infants les frases a poc a poc, repetir-les posant-hi ritme. Jugar amb la veu per generar diferents expressions a partir de la modulació del ritme i de l'altura. Posar un moviment que pot ser proposat pels nens a cada frase i, mentre sona l'audició, si no en surt la dicció del text podem fer el moviment.

En aquesta pàgina hi trobem tots els cants dels ocells i podem jugar a escoltar-ne i a crear nosaltres frases per representar el so dels nostres ocell: <http://www.xtec.cat/~fturmo/d108/ocells/ocells.htm>

Aquí trobareu el text de la cançó i què diu cada ocell: <https://auditoridigital.cat/album/ullsclocs/>

Proposar transcriure exemples perquè els mestres juguin amb altres ritmes a partir de les paraules que triïn (dels moixons) i els nens les imitin; després podran ser els infants que inventin ritmes amb aquestes paraules.

Amb els infants més grans podem jugar a inventar i escriure ritmes amb pals de polo per dibuixar negres i corxeres i aprofitar aquests ritmes per dir el nom de moixons.

16.Solo Neu

Instrumentació: guitarra elèctrica i passes sobre neu gravacions de camp

Elements musicals: línia melòdica i agut – greu

Presentació de l'obra: Es tracta d'un petit fragment passatger per situar els nens en un ambient diferent. La proposta és endinsar-nos en un racó de fred. Aquesta audició serveix per presentar la Julian, que acostuma a tocar els instruments de corda i el sintetitzador, entre d'altres.

Aquest interludi ens pot servir per parlar amb els infants sobre el que ens passa quan tenim fred. Com caminem? Com caminaríem sobre la neu? I sobre el gel?

Imitem

Escoltem el so de la guitarra i ens imaginem com llisquen els dits i establir un paral·lelisme imaginant que som esquiadors i intentem fer lliscar la veu imitant el so de la guitarra. Podem posar l'audició i anar-la parant; aprofitar per dibuixar el so i imitar-lo amb la flauta d'èmbol.

Mirem de descriure com sentim aquest so i a veure quins adjectius surten: sons trencats, sons congelats, sons metàl·lics...

17.Son son vine

Origen : Santa Perètua de Mogoda / El Vallès Occidental (Materials VI)

Instrumentació: guitarra elèctrica, bateria, sintetitzador i veus

Elements musicals: veu femenina i veu masculina

Altres conceptes: ritme i funcionalitat de les cançons

Materials: nines i peluixos per acaronar, plomes, mocadors i coixins

Presentació de l'obra: Aquesta cançó és una cançó de bressol amb mètrica giusto sil·làbica a síl·laba per nota. És una cançó molt bonica, però complexa perquè la cantin els infants. És una cançó per ser escoltada en un moment de calma i tranquil·litat, per agafar el son.

Gronxar-se

Escoltar altres cançons de bressol que s'hi assemblin. Hi ha moltes versions de cançons de bressol, ja que sovint la mateixa a cada poble es canta d'una manera diferent. Podem preguntar als nens si els canten cançons de bressol quan se'n van a dormir.

Podem agafar ninos o peluixos i escoltar l'audició buscant un moviment lent per fer-los adormir.

Quan anem a dormir

Podem explicar per a què serveixen les cançons de bressol. Quina funció tenien i parlar de si ens han cantat cançons o ens canten cançons quan anem a dormir. Podem fer parelles i fer-nos massatges mentre escoltem la cançó; quan sentim la veu femenina, ens farem massatges amb una ploma; quan sentim la veu masculina, amb un mocador ens farem carícies i moixaines; quan cantin junts, podrem triar o utilitzar els dos elements. És important crear un ambient de tranquil·litat i un espai adequat, una opció és estar estirats a terra amb coixins i una llum tènue.

18.Cobles de ronda

Origen: Saurí / El Pallars Sobirà (A peu pels camins del cançoner VI)

Instrumentació: veus, sintetitzador, bombo elèctric, acordió, tenora, canya esquerdada, pandereta i àudio de cercavila

Elements musicals: so, silenci, pulsació, estructura de l'audició, estrofa i tornada

Altres conceptes: festes i cercaviles, lateralitat i galop

Materials: goma elàstica (elastícat de la Violant Olivares) i Octaband (the octaband <https://danceforconnection.com/octaband>)

Presentació de l'obra: És una cançó festiva per cantar pels carrers i per rondar; és a dir, per fer servir com a cant improvisat. Una música molt animada que ens convida a ballar amb una introducció que sentim de fons, una cercavila que ens situa en aquest ambient festiu. És important destacar que dins la nostra cultura hi ha un instrument important: la tenora, i cal que els infants de casa nostra la coneguin.

Ballem les Cobles de Ronda

Escoltem l'audició repartits per l'espai i anem ensenyant sense parlar els diferents moviments: el salt del galop, caminar endins i en fora, aixecar i abaixar braços... per poder desenvolupar la dansa. Faríem la prèvia de treball dels passos individualment.

Ensenyem la dansa, que podria ser de la següent manera. Tots fent rotllana agafats de les mans:

Minutatge	Accions
0-0:24	Peus junts i fem servir la intro per situar-nos.
0:25- 0:45	Girem tots junts cap a la dreta saltant al galop.
0:46- 0:53	Anem cap al centre marcant 8 passos.
0:54-1:00	Anem cap en fora marcant 8 passos.
1:01- 1:08	Fem moviments amb els braços a dalt i a baix.
1:08- 1.16	Fem moviments amb els braços dalt i baix.
1.16- 1.31	Girem tots junts cap a la dreta saltant a galop.
1:31- 1:38	Anem cap al centre marcant 8 passos.

1:38- 1:46	Anem cap en fora marcant 8 passos.
1:46- 1:54	Fem moviments amb els braços a dalt i a baix.
1:54- 2.02	Fem moviments amb els braços dalt i baix.
2:03- 2:32	Girem tots junts cap a la dreta saltant al galop.
2:33- 2.49	Quiets des del lloc peus junts marcant pulsació.
2:50- final	Desmuntem la rotllana tot marxant cadascú individualment.

Si disposem d'un Octaband podríem fer-lo servir per aprendre la dansa. Un nen es posa al mig assegut a terra, al centre de l'Octaband, i els altres agafen cadascú una cinta i ballen la dansa explicada anteriorment seguint els mateixos moviments. Amb els més grans també es pot fer que el nen que està al centre tingui l'Octaband al cap i senti la sensació de moviment i visqui el treball cooperatiu.

La tenora

Escoltar l'audició i reconèixer la tenora quan se sent la tornada. Aquí teniu dues de les tenores de la col·lecció del Museu de la Música de Barcelona:

- https://cataleg.museumusica.bcn.cat/detall/fons_instruments/H663603/?resultsetnav=60618bec8cb75
- https://cataleg.museumusica.bcn.cat/detall/fons_instruments/H309351/?resultsetnav=60618c1de8543

Explicar que és un instrument que forma part de la cobla, i que la cobla és l'agrupació instrumental que toca les sardanes que és la dansa tradicional catalana.

Podeu escoltar el so de la tenora, fent clic aquí: <https://youtu.be/utJJZ2Bz-M0>

Dreta, esquerra, dins i fora

Amb la goma elàstica fem una rotllana asseguts a terra i juguem a fer córrer la goma elàstica cap a la dreta i cap a l'esquerra. Així treballem la lateralitat.

A l'estrofa anem endins i enfora i a dalt i a baix pujant o baixant la goma cada 8 pulsacions.

També podem utilitzar un Octaband, si el tenim.

19.La griva, el tord i el gall

Origen: Terveu / El Pallars Sobirà (A peu pels camins del cançoner VI)

Instrumentació: trompeta, ukelele, acordió diatònic, bateria, clarinet baix i veus

Elements musicals: tornada, estrofa, compàs 6/8, pulsació, accents, balanceig i estructura A A'

Altres conceptes: vocabulari: torrent, tord i griva

Materials: mocadors estampats

Presentació de l'obra: Aquesta audició parla de tres ocells, dos de salvatges i un de domèstic. És la peça que tanca el concert i ens convida a cantar i a marxar de L'Auditori amb ganes de volar, com els ocells. Tots els músics van cantant i s'hi van afegint els diferents instruments per anar sumant un final de festa i poder marxar amb les orelles ben obertes i, ara sí, amb els ulls també ben oberts.

Cantem

És una cançó molt bonica que la poden aprendre tots els infants. Cada estrofa està cantada per un dels músics del concert i a cada estrofa s'hi van afegint els diferents instruments amb el següent ordre:

- ukelele
- acordió
- clarinet baix
- trompeta
- bateria

Els diferents instruments s'hi van afegint progressivament i a la tornada van cantant tots els músics junts. Ens fixarem que cadascú la canta una mica diferent, ja que tots tenim diferents llenguatges i això ens permetrà parlar de la diversitat de llenguatges. Per consultar la partitura (que està en un to més amable per als nens i nenes), feu clic aquí :

<https://auditoridigital.cat/wp-content/uploads/2021/03/La-griva-el-tord-i-el-gall-en-F.pdf>

Amb els nens de 6 a 8 anys podem cantar la cançó afegint-hi un obstinat de percussió corporal de set moviments que podria ser així: mans, pit, pit, cuixa, cuixa, peu, peu. Picarem aquesta percussió corporal en forma d'obstinat rítmic i ens ajudarà a reforçar aquesta característica que hem sentit durant tot el concert que té la música tradicional.

Amb els infants de 3 a 5 anys podem cantar la cançó com si fóssim la griva o el tord. Els que representen la griva poden tenir un mocador amb rodones i els que representen el tord poden tenir un mocador amb puntes de fletxa. L'objectiu és que les grives ballin amb el mocador quan canta una veu femenina i els tords quan canta una veu masculina.

Podem fer un taller d'estampació de mocadors amb rodones i mocadors amb fletxes i podem explicar-ne el motiu. Les grives tenen el ventre amb taques de formes rodones i els tords tenen el ventre amb taques amb forma de punta de fletxa, és una de les coses que els diferencia.

Com canten?

Com que tots ja saben com canta un gall, els podem preguntar com canta una griva i un tord.

Aquí teniu un enllaç on podreu escoltar el cant de la griva i del tord.

<http://www.latorredelcodina.com/ca/els-ocells-de-la-torre-del-codina-capitol-9-els-turdids-la-merla-el-tord-i-la-griva/>

Podem inventar paraules que el reproduïxin, després del concert ja en som uns experts!

Professorat

Què vol dir escoltar

Què vol dir escoltar?

Escoltar és parar atenció a alguna cosa, normalment a alguna cosa que està sonant. Cada espècie animal té unes capacitats auditives concretes, les que necessita per desenvolupar-se en el seu entorn, i dins aquestes capacitats es pot escoltar amb diferents nivells d'intensitat.

Així solem diferenciar sentir d'escoltar. «Sentir» és el que fem quan escoltem amb intensitat baixa, quan podem estar envoltats de so i ni ser-ne conscients. «Escoltar» és el que fem quan parem atenció perquè volem aprendre, respondre, entendre, arxivar, recordar, reviure, etc. el que escoltem.

La intensitat de l'escolta, la capacitat d'escoltar, és educable i la podem treballar, i la música és realment indicada per fer-ho. Per escoltar en alta intensitat, igual que per fer silenci, es necessita una gran activitat i concentració. L'escolta i el silenci no solen ser passius, ja que només els aconseguim si realment ho volem.

El so sempre és una vibració i per sentir-lo ens ha d'entrar a dins a través de l'oïda. La música és una obra d'art que se'ns fica a dins, són vibracions que podem percebre per tot el cos.

Als concerts de L'Auditori ens proposem que sigui difícil deixar d'escoltar i que, en el terreny personal, tinguem la capacitat d'escoltar amb obertura i respecte.

Per això, aprofitant l'assistència als concerts, us convidem a parlar especialment de l'escolta i a practicar-la conscientment.

L'AUDITORI

AUDITORI.CAT

LEPANT 150
08013
BARCELONA

93 247 93 00
INFO@AUDITORI.CAT

SEGUEIX-NOS

    @auditoribcn

 L'Auditori Barcelona

L'AUDITORI ÉS UN CONSORCI DE

AMB EL SUPORT DE

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

LA VANGUARDIA

CATALUNYA
RÀDIO